

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.

Scriitori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de treiori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Cine poartă responsabilitatea?

Un frumos articol publică profesor din Berlin, Dr. Francis Liszt, în foaia «*Ilustrirte Zeitung*» din Lipsca, stabilind în el cu multă pricepere și putere de convingere, că responsabilitatea pentru urmările grave ale actualului răboiu are se o parte în fața istoriei — *Anglia*, acest stat cu fundat cu totul în mercantilism și materialism. Temeinicul articol e următorul:

Nefericirea, pe care a adus-o, și o va mai aduce asupra popoarelor mari răboiu, nu și-o poate imagina nimeni dintre noi, cu atât mai puțin poate cineva să o descrie. Cea mai îndrăneată fantasie, cea mai puternică forță de închipuire stă neputincioasă în fața realității. Nu mă gândesc în prima linie la nenumărați singurati, cari cad jertfă răboiului, ci mă gândesc la comunitatea culturală a națiunilor, care în cursul deceniilor de pace a ajuns la o înflorire care până acum n'a fost atinsă în istoria omenirii, și care astăzi zace zdrănită la picioarele noastre. Vieți omenești pot se fie înlocuite, și pentru toate lacrimile vărsate vine vremea ca să poată fi sterse; dar *valorile culturale*, pe cari le-a nimicit răboiul, nu poate spune nimeni, dacă mai pot, și când vor putea și în ce formă vor putea să fie ridicate de nou?!

La întrebarea, că cine poartă răspunderea pentru aceasta devastare, va putea să răspundă în mod final numai istoria. Cel ce poartă în sânul seu firma credință despre înalta înțelepciune, după care se întâmplă tot ce se întâmplă, va aștepta în liniște croirea verdictului din partea istoriei.

Procedura în fața tribunalului istoric e însă lungă, iar necesitatea vremii cere un răspuns grabnic. I'll vom da deci în sîrele următoare, fie bun, fie reu, aşa cum singuraticul poate săl' dee astăzi, în onestă conștiință de sine.

Poporul german se va considera pe sine liber de vinovătie în marele răboiu. Noi am căutat să conservăm pacea până în momentele ultime. Când a devenit răboiul inevitabil, am pus apoi toate în mișcare, ca el să se remână în cît se poate de înguste limite. Cetitorii germani nu au trebuită de o explicație mai detaliată. Dar nici Austro-Ungaria nu poartă nici o vină. De mulți ani, dar mai ales dela înfrângerea sa în răboiul cu Iaponia, a lucrat Rusia neconvenit, cu toate mijloacele, la nimicirea presupusei ei concurențe în peninsula balcanică. Numai pentru apărarea proprie și fiind adusă în stare de legitimă apărare a scos Austro-Ungaria sabia din teacă. Dacă afară de celelalte multe provocării sărbești mai acceptă în liniște și omorul sevărșit pe teritoriul ei, ar fi incitat să mai fie o mare putere, și descompunerea ei internă trebuea să fie urmarea inevitabilă.

Vina cade deci asupra celor trei puteri mari europene, aliate în contra

noastră. Nu cade asupra statelor mici europene! Nu cade asupra Sârbiei, care a fost numai năimita Rusiei. Atâtă de activitatea de sobol, lipsită de scrupule, a agentilor rusești, amețită de promisiunile rusești, cumpărată cu bani rusești, — Sârbia a luat luptă inegală, pe care din propriele ei puteri niciodată nu o putea termina cu succes. Nu cade asupra Muntenegrului, pentru că micul Nichita poate se joace rolul de rege numai în — operete. Nu cade asupra Belgiei, care prin oarba ei iubire față de ființele franceze și prin încrederea nebună în ajutorul englez, a trecut în sirul dușmanilor nostri. Iar despre Japonia nu poate să se spună nimică, când e vorba, că cine poartă vina răboiului.

Vina e o noțiune, creată de cultura creștină europeană. Si că aceasta noțiune nu se poate contopi niciodată cu internalul ființei japoneze, ne-au arătat, multora dintre noi, spre sincera noastră durere, în mod neresturnabil, evenimentele din trecutul mai proaspăt. Socoteala cu Japonia are să se facă, dar numai după ce va fi legată pacea în Europa. Si va trebui se fie esaminată chestia, că oare întrarea Japoniei în comunitatea culturală a popoarelor n'a fost cumva numai o puternică seducere?

Rusia, Franția și Anglia poartă deci vina în fața istoriei lumii pentru marele răboiu. Dar partea din vină e pentru cele trei puteri participătoare la răboiul de mărime deosebită, ceeace a simțit cu siguranță poporul german dintră început. La poporul francez dispăruse tot mai mult ideea referitoare la revanșă, dar în legătură cu cearta pentru Maroc, a fost adusă la viață nouă în anul 1911, prin presa agitatorică naționalistă. Si cu toate acestea, în lulie anul curent, în zilele decizătoare, poporul francez n'a fost pentru răboiul. A fost târât însă în răboiul, pe urma vechei alianțe cu Rusia, și pe urma fatalei politici a bărbătilor săi de stat, de talia unui Poincaré și a unui Delcassé.

Neasemănăt mai mare e vina Rusiei. Ura veche a ei față de Austro-Ungaria a pus în ferbere patimile prin nesuccesele politice rusești în Balcani, începând dela anexiunea Bosniei și Herțegovinei, până la descompunerea alianței crezute atât de tari a statelor balcanice. De aceea Rusia a sărit în spatele Austro-Ungariei imediat cum aceasta a cerut împășirea păcatului din partea Sârbiei, pentru omorul pus la cale din Belgrad. De aceea Rusia, prin mobilisarea tuturor forțelor sale armate, a constrâns Germania să-i facă declarație de răboiu.

Dar și în Rusia trebuie să deosebim poporul de conducătorii partidului răboinic. Poporul rusesc inclină spre pace. Trăsătura fundamentală a ființei sale e bunăvoiță, cătă vreme fanatismul nu'l despoie de orice judecată. Cea mai mare parte dintre soldații rusești nu va ști nici astăzi, că din care motiv și spre ce scop sunt duși Rușii la răboiu? Pentru partidul răboinic rusesc

domnia cu adevărat asiatică și dorul de cucerire e puterea motrice, iar panislavismul e steagul. Mijloacele sunt apoi: venalitatea tuturor funcționarilor, de jos până la cei mai de sus, și ambicia diplomaților, cari nu se tem și nu se feresc de nimică. Iswolski și Nicolae Nicolaevici sunt esenții tuturor acestor factori.

Mai greu apăsa însă vina pe cei din Anglia. Alianța după, între Rusia și Franția, există dela anul 1891. Ea însă nu a conturat echilibrul european. Cu toate înarmările și pregătirile de răboiu, pacea europeană a rămas neconturbată. S'a început însă politica de încercuire a lui Eduard VII, și cu fiecare succes obținut a devenit mai apropiată primejdia răboiului. În anii 1903 și 1904 s'a legat întrelegerea cu Franția, după ce au fost rezolvate chestiile de litigiu, care existau de ani între Anglia și Franția. A urmat apoi lovitura decizătoare, dată Europei de mijloc: înțelegerea Angliei cu Rusia, în anul 1907, asupra intereselor din Asia ale ambelor puteri. Cu începere din anul acesta echilibrul Europei era sdruncinat și pacea Europei era legată de un fir de ată. Se începe puternica întărire, pe apă și pe uscat, a tuturor statelor Europei. Pretutindenea se fac pregătiri pentru răboiu. Terminul isbucnirii răboiului depindea dela Anglia. Când și-a aruncat ea sabia în campania răboiului, s'a început răboiu!

Dorința Franciei de a ajunge de nou în posesiunea părților perdeute de stat, ne este omenește de înțeles. Dorința de cucerire a Rusiei ne-o explicăm din trăsăturile de caracter tot mai pronunțate asiaticale ale statului acestuia. Dar motivele, cari au dus pe Anglia la răboiu, sunt cu totul străine de gândirea noastră politică, cum și de sentimentele noastre morale și de drept. Cu privirea împăimântată stăm deodată în față unui abis deschis fără veste. Fără frică și fără rușine a declarat Anglia pe față, că nu urmărește alt scop, decât acela, de a nimici pe concurrentul ei de pe piața lumii, că ea poartă răboiu pentru comerciul ei.

Imperiul german nu a păgubit niciodată statul englez. Si n'a cerut niciodată ceva dela el. Anglia nu are față de Germania pretensiuni, ca și cari a avut totdeauna față de Franția și are și astăzi față de Rusia. Chiar și coloniile germane nu vor putea face nervoasă în mod serios pe Marea Britanie, ale cărei teritorii se extind asupra celor cinci părți de lume. Comerțul estern german s'a desvoltat însă din an în an mai bine decât cel englez, și din an în an cifrele comerțului german s-au apropiat tot mai bine de ale comerțului englez. Noi am lucrat cu încordare mai mare decât Englezii și am ajuns la rezultate mai mari.

Iată de unde vine răboiu de nimicire în contra noastră! De dragul banilor a adus Anglia nefericirea asupra lumii. De dragul banilor a împins Anglia pe aliații ei în răboiu,

cu latinii și cu slavii împreună a atașat ea poporul german de aceeași obârșie, a mobilizat rasa neagră și cea galbină în contra culturii europene. De dragul banilor poartă ea răboiu cu toate mijloacele, desconsiderând și cele mai simple și mai clare norme ale dreptului popoarelor, nerespectând drepturile suverane ale statelor neutrale și violând toate convențiile legate, cu minciuni, cu calomnieri, cu gloanțe numite dum-dum!

Si în Anglia, abstrăgând dela ministerii șefi din cabinet și dela partidul muncitorilor de sub conducerea lui Macdonald, — *poporul întreg e invadat de răboiu*. Un partid special de răboiu nu există în Anglia. Intregul popor englez însă e un popor de comercianți, care nu cunoaște alte interese mai mari, decât ale comerțului englez. Dreptul și moralitatea se aduce jertfă fără hesitate, când așa cer foloasele scoase din comerț.

In Francia și în Rusia pot fi înșirați cu numele bărbății singuratici, cari au dus lucrurile la răboiu. In Anglia lucrul acesta e imposibil. Edward Grey sau Winston Churchill, Lloyd George sau Asquith, nu sunt astfel de personalități, ca de numele lor se fie legată o politică independentă de răboiu, ca de numele unui Iswolski, de exemplu, sau al unui Delcassé. Vina vărsării de sânge, ce cade asupra Angliei, apăsa deci întregul popor englez.

Pentru viitoarea constelare a raporturilor dintre popoarele europene împrejurarea aceasta va fi de mare importanță. Dacă Germania și aliații ei vor fi învingătoare, — ceeace aşteptăm toți, cu mândrie și cu încredere, — Francia învinsă nu va întimpina la noi ură, ci cea mai sinceră dorință pentru o muncă comună de pace. Dacă ne-a succes odată se curățim granițele germane și austro-ungare de invasiunea hordelor căzăcești, se vor putea stabili și față de Rusia raporturi iarăși corecte, deși cam reci. Dar că raporturile noastre cu Anglia cum ar putea se devină în viitorul apropiat de nou pacinice și amicabile, nu-mi pot închipui. In conture nedeterminate îmi sboară înaintea ochilor ca rezultat final al marelui răboiu icoana unei alianțe de pace din Europa de mijloc, care spre vest fiind capabilă de estindere, va fi chemată să apere, nu numai cultura europeană în contra Rusiei, devenită tot mai mult asiatică, ci în special dreptul și pacea față de dorințele de dominație ale Marii Britanii. Pentru că nu în Paris, și nu în Petrograd, ci în Londra se află paingenui lumii, care neconțin își intinde trăsăturile în toate direcțiunile cerului, pentru a prinde tot ce se apropie de teritorul seu. Ca până aceasta de paingen se fie maturată cu mătură de fier, — este rostul istoric al acestui răboiu. Iar dacă va fi purtat el cu învingere, cu atât mai vîratos va fi rostul *păcii* care va urma!

Răsboiul.

Din Galicia vine știrea oficioasă, că armata noastră austro-ungară, în unire cu armata germană, a început ofensiva pe întreaga linie, ceea ce a avut de urmare, că dușmanul a început cu mișcările de retragere de pe ambele maluri ale râului Vistula. Lângă Biecz armatele unite au bătut o trupă mai mare rusască, formată din cavalerie, iar lângă Vistula au respins și luat în urmărire mai multe divizii de ale dușmanului. Din acest comunicat aflăm, că trupele noastre s-au unit cu trupe germane și împreună au luat ofensiva. Nu sunt însă trupele comandate de generalul Hindenburg, pentru că acestea operează separat; ele asediază fortarea Ossoviec din Polonia rusască și au respins cu bravură ofensiva trupelor rusești, care au voit se între în guvernamentul Suwalki, ocupat de Nemți și pus sub administrație nemască. La granițele rusești situația e deci ameliorată.

Din Serbia s'a trimis în 28 Septembrie seara următorul comunicat oficios al comandanțului de trupe, generalul Potiorek:

După lupte înverșunate de mai bine de patruzece zile, în cari trupele noastre au trecut de nou râul Drina și Sava, a intrat o scurtă pauză în operațiunile militare pe câmpul de răsboiu dela sud-est.

Trupele noastre se află toate pe teritor sârbesc, și se afirmă față de neîntreruptele atacuri înverșunate din pozițile în cari au ajuns cu multă vârsare de sânge. Atacurile se termină totdeauna cu perdeți însemnate, avute din partea dușmanului.

In luptele din urmă au fost luate patruzece tunuri dela dușman și mai multe mitraile. E însemnat apoi numărul prizonierilor, precum și al dezertorilor. Știrile despre ofensiva sârbo-muntenegreană în Bosnia se basează pe intrarea unor trupe inferioare dușmane pe teritorul golit cu totul de trupele noastre dela granițele Sangeacului. S'a luat imediat măsuri pentru curățirea teritoriului.

Despre intrarea Rușilor peste Carpați în Ungaria se dă apoi din partea competență următorul comunicat: Ciocnirile întâmplate între Ruși, care au făcut încercarea se între prin Carpați pe mai multe locuri în Ungaria, și între trupele noastre, au avut de urmare, că Ruși au fost pretutindenea respinși până la granițele Galiciei. Pasul Uzok se află de nou în posessiunea noastră. Ruși au avut perdeți mari. Pentru apărarea granițelor au fost concentrate trupe mai numeroase de ale noastre.

In fine de pe câmpul de răsboiu din Francia vine știrea, că situația e favorabilă pentru Germani și că decidera are să urmeze încă, peste câteva zile. Lupta decurge acuma, cu mare înverșunare, între Francezi și Germani.

Ordin de zi către armată.

Arhiducele Frideric, general de infanterie, comandantul suprem al trupelor austro-ungare aflătoare în răsboiu, a dat armatei noastre următorul *ordin de zi*, datat din 30 Sept.:

«Situată e pentru noi și pentru aliații armată germană favorabilă. Ofensiva rusască în Galicia e pe cale de a se prăbuși. În unire cu trupele germane vom învinge și nimici de nou pe dușmanul bătut la Crasnic, Zamosc, Insterburg și Tannenberg.

In contra Franciei puterea principală germană a intrat neîmpedecată adânc pe teritorul dușmanului și nouă mare învingere se aşteaptă.

Pe câmpul de răsboiu din Balcani luptăm asemenea pe teritorul dușmanului. Resistența Sârbilor începe să slăbească. Nemulțumiri interne, rescoale, miserie și foame, amenință pe dușmanii noștri, pe când monarhia și imperiul german, aliat cu noi, stau în unire și în plină încredere, că vor duce la sfârșit glorios răsboiul, octroat lor în mod frivol.

Acesta e adevărul asupra situației. Să se comunice tuturor ofițerilor, iar soldaților să se explică în limba lor maternă. Arhiducele Frideric, general de infanterie.»

Carierele vieții

de Iuliu Crișan.
(Urmare).

II. Carierele industriale.

Industria cu diferitele ei ramuri oferă celor cu pricere pentru foloasele ei o mulțime de cariere.

Români noștri însă abia în timpul mai nou au început a îmbrățișa aceste cariere, cu toate că ele le-ar oferi mijloace de traiu sigur. Afară de aceasta ele sunt cariere libere, independente, afărătoare numai de hărnicia și îscușința omului. Când ne gândim că aproape toate carierele, mai ales pentru Români sunt mult puțin inchise, nu putem din destul îndemna atât țărăniminea că și inteligența noastră a-și da copiii la aceste cariere bănoase.

Voința cineva a-și da băiatul său la o meserie, ve trebui să studieze meseria, care a ales-o pentru fiul său, din toate punctele de vedere, dar mai ales va trebui să caute a-i afla greutățile, a cerceta întrucât corespunde ea puterilor trupești și sufletești ale fiului său, ce fel de perspective poate lega cu devenirea de meseria independent, până la ce grad poate ajunge

ca meseria să independent, cât poate câștiga ca lucrător în alte ateliere sau în fabrici, dacă ar fi osândit să nu se poată stabili independent.

Ca părinții să-și poată face o idee despre greutățile și favorurile ce le oferă diferitele meserii, să facă pe baza unor anumite întrebări un conspect despre meserile mai obișnuite. Dând acest conspect ocazie a cunoaște meserile, ceeace mulți din ai noștri din intuiție proprie nu o pot face, am crezut de necesară publicarea lor la acest loc.

Întrebările puse au fost acestea:

1. Cari sunt condițiile trupești ce le pretinde meseria aceasta?

2. Ce fel de defecte sau morburi îl fac pe băiat neadmisibil la această meserie?

3. Ce fel de morburi sau conturbații trupești se pot căpăta prin exercierea mai îndelungată a acestei meserii?

4. Pe cât timp se primește un învățăcel? Plătește învățăcelul măiestrului sau măiestrul învățăcelului? Primește învățăcelul locuință, spălat și mâncare? Dacă nu, pentru ce sumă i le dă pe acestea măiestrul?

5. Există pentru perfecționarea învățăcelor sau a calfelor în această branșă vrăoșcoală specială, sau vrăun curs? Cât costă studierea acestora?

6. Ce poate căștiga un învățăcel sau calfă, dacă lucră în acord sau dacă lucră cu ora, sau cu ziua? Poate să fie ocupat peste tot anul? dacă nu, unde poate o calfă să se aplice, ca să căștige ceva și în timpul, când nu e ocupat?

7. Cari sunt prospectele cari le poate avea, când va deveni măiestru? De ce capital poate avea lipsă, dacă voiește în mic să exercizeze meseria?

8. Cari sunt în prezent relațiunile de muncă? E recomandabil a alege acest ram de meserie?

Răspunsurile date la aceste întrebări, despre meserile mai obișnuite, sunt următoarele:

1. Aurăria.

La această meserie se cere, ca băieții să aibă plămâni sănătoase și ochi buni.

Cei cu vătămătură, cu morb de piept, cu vedere scurtă și cu alte defecte organice interne nu sunt admisibili. Prin exercierea meseriei pot căpăta oftică, și vătămătură.

Băieții se primesc pe 3–4 ani. Învățății în casuri rare capătă vipt. În cele mai multe cazuri învățății primesc pentru întreținere căte 10–15 cor. pe lună.

Școală de specialitate nu e. Pentru calfe este un curs în școală de industrie artistică (iparmüvészeti iskola) în Budapesta. Cursul e gratis.

Lucru în acord se dă numai la argintari, cari căștigă pe săptămână 70–80 cor. Aurarilor li se plătește pe săptămână sau pe oră. Lucrătorii căștigă 20–80 cor. pe săptămână.

In cele mai multe cazuri se plătește după bucată. Căștigul pe săptămână e de

mijlocul pământului îl mișcă pe acesta și de multeori se întâmplă că izbucnesc afară, formând așa numiți vulcani.

La izbucnire pământul se scutură prăbușind locuințele și omorând oameni și viețuitoare. După ce va sta omul toate acestea și multe aletele de felul acestor, mai curând se va convinge despre puterea lui D-zeu. Va vedea că lucrurile mănilor omenești disper pe largă creațiunile lui D-zeu.

Lucrarea acestor puteri ale naturii va avea influență asupra trufiei omenești depărtând din oameni pofta de poioabe și minciuni. E deci de mare însemnatate o astfel de broșură, mai ales pentru cei care nu au întâmpinat astfel de năczură, dar cu toate acestea ceteritorul și că prăbușirea caselor și peirea oamenilor cu ocaziunea cutremurelor nu sunt urmărite cari le susțin ei cu credință deosebită, se vor năzui a șăla cum și ce fel se va începe ua cutremur. Si dacă aceasta le este dorință, din capitolul care tratează despre cutremurele de pământ, despre cauza și forma lor își vor putea aduna material destul pentru a nu fi siliți a cere ajutorul altora. Zgomotul, suerăturile, trozăturile tâmpite, cari se aud cu ocazia unei cutremure sunt descrise de autor cu atâtă senință, încât te face să-ți închipui un astfel de fenomen. Te face să-l vezi, te face să auzi cîtăriile celor din gura pământului. Curios îți vine cînd despre acestea

24–30 cor. Timpul de lucru e 9 ore pe zi. Lucru e permanent.

La meseria aceasta poate deveni cîineva măiestru în diferite forme și dela aceasta atârnă și capitalul de care are lipsă. La un stabiliment de reparare trebuie puțin capital. În altă formă toată fericirea atârnă dela capitalul de învățire.

Ramul acesta de industrie e recomandabil. Lucru e destul totdeauna.

2. Argăsitoria.

Dela băieți se cere: trup sădrăvan, plumâni bune. Cei cu morburi de inimă, vătămășii, reumaticii, nu sunt potriviți. Prin exercierea meseriei capătă răceală.

Timpul de învățare e 3–4 ani. Uneltele le dă măiestrul. Taxă de învățare nu e. De mâncare și de locuință se îngrijește măiestrul. Școală de specialitate nu este. Plata săptămânală pentru calfe e de 20–30 cor. Timpul de lucru zece ore pe zi. La stabilirea independentă este lipsă de un capital mare. E meseria rentabilă.

3. Acoperitoria.

La această meserie se cere corp sădrăvan și sănătos. Epilepticii, cei ce amețesc în înălțime, nu sunt potriviți. Schiopi, orbi și cu brațele defectuoase nu se primesc.

Timpul de ucenicie e de trei ani. Măiestrul plătește pe învățăcel după lucru de zi. Școală de specialitate nu este. Plata calfelor e căte 5 cor. pe zi, iar a ucenilor între 2–3 cor. Iarna își află aplicațione în mori și fabrici.

4. Alămăria și cositoria.

La această meserie se cer băieți sădrăveni, cu plumâni sănătoase și cu ochi buni. Cei cu vătămătură nu sunt potriviți. Lucrătorii de această meserie sufăr adesea de friguri (Gussieber), asemenea le slăbesc ochii și mor de timpuriu. Mereu sufăr și în urma inspirației de oxid de zinc, care are rea influență asupra organismului.

Timpul de ucenicie e de 3–4 ani. De întreținere se îngrijesc părinții. Uneltele le dă măiestrul.

Școle de specialitate nu sunt; dar cei ce vreau, pot cerceta școală industrială superioară. Calfele primesc dela 4–8 cor. pe ziua de lucru. Lucru e totdeauna.

Prospectele pentru viitor sunt slabe. La stabilirea independentă se cere un capital de 1500–2000 cor.

Pentru băieți din case mai bune nu e recomandabil și îmbrățișa această meserie.

La cositorie se pot aplica și băieți mai debili, dar înzestrăți cu ochi ageri, cu destări în desemn și cu simțul frumosului. Timpul de ucenicie e de 4 ani. E recomandabil, ca ucenicul să cerceteze și școală industrială. Calfele capătă săptămânal căte 25–35 cor. La stabilirea independentă se cere un capital de 6–10,000 cor.

5. Bronzăria și fabricarea de candelabre.

La această meserie se cer băieți desvoltați normal. Desemnul și socotirea bună e cerută.

să știi cam pe unde și cand s'au întâplat. Si aceasta este destul de amănuntit predată în capitolul „Cutremurile pe la noi” și prin alte țări, unde arată cu date pozitive cutremurile, cele mai vechi în România. Cel mai vechi cutremur, după cum ne spune autorul, a avut loc în Moldova la 1471, apoi un cutremur a fost peste toată Moldova în același an; iar în 1795 cutremurul dela Iași a băgat pe toți boerii în groază. Îndemnându-i a-și zidi casele chiar din fundamente cu lemne de stejar, fiind că se temea de cutremurile de pământ.

In capitolul următor de pe pagina 21 ne descrie forma vulcanului precum și părțile lui. Continuă apoi cu vulcanii din Europa, amintind Etna, Vezuvul și Hecla preconizând și activitatea lor. Urmează apoi descrierea vulcanilor din Australia, Africa, America și a celor din Oceanul Pacific, iar ca încheiere amintește atât vulcanii de pe fundul mării, cat și vulcanii improprii înșirând în sirul celor din urmă „isvoarele calde”, fumarolele și vulcanii de noroi, cari aruncă gazuri amestecate cu tină.

Brosura „Vulcanismul” a lui Todică merită deci să lumineze mintea acestor, a căror judecăță nu este îndreptată către realitate, și cărora fără ajutorul celor priecini le-ar fi prea greu să se apropie de adevar. Cu toate acestea potrivită este numai pentru astfel de suflate, ci chiar și

FOIȘOARĂ.

Literatură pentru tinerime.

Vulcanismul, de G. Todică. Una dintre datorințele cele multe ale școalei este și impărtășirea limbei românești de către învățătorii ei, iar unde învățămantul se află pe astfel de bază, învățătorul va fi neconturbat în predarea planului său bine formulat. Adevărat că și după ce învățătorul își va avea planul și va și scopul școalei și al învățămantului, totuși întâmpină multe greutăți. Dându-ne seama, despre aceste greutăți vom ajunge la convingerea, că e posibilă îfrângerea lor, ba chiar și incunjurarea lor.

Sunt multe școli ai căror învățători temându-se de munca grea ce au să o întâmple în lupta contra pedeclilor, fac și exceptiune. Ei n'au teamă văzând școala amenințată, ba poate nici nu se interesează de interesele ei.

Ei cei cari s'ar interesează, sunt asupriți de susținătorii ei, cari nici habar n'au de nevoie ei materiale. În forma aceasta în elevii unei astfel de școale învățătorului îi împosibil să pună bază adevăratului caracter. Susținătorii sunt datori a îngrijii și a face tot posibilul ca nivelul intelectual al celor

Nr. 538/1914. (592) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa III Banpotoc cu filia Chimbindia, devenită vacanță în urma pensionării parohului Simion Curiac, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B.

Concurenții își vor așterne cererile de concurs subsemnatului oficiu, având după obținerea concesiunii din partea protopresbiterului concernent a se înfățișa în biserică spre a cânta, cuvânta și eventual celebra.

Deva, la 10 Septembrie 1914.

Oficiul protopresbiteral greco-oriental român.

Dr. Ioan Dobre
protopresbiter.

Nr. 473/1914. (588) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea postului învățătoresc la școală noastră din comuna Pricaz, lângă Orăștie, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar fundamental de 1200 cor. plătit în rate egale anticipativ, anume: 700 cor. din venitele dela cassa alodială și 500 cor. ajutor dela cassa arhidicezană din dotațunea dela universitatea săsească.

2. Cuartir și grădină în natură.

Cel ales va fi dator a cerceta regulat sf. biserică Duminecile și sărbătorile cu elevii sf. liturgie, va cânta răspunsuri liturgice și va îndeplini toate îndatoririle regulamentare.

Concurenții au a-și trimite la oficiul subsemnat recursele lor în terminul arătat și a se prezenta spre a fi cunoaști poporului.

Orăștie, la 10 Sept. 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-ort. român, în conțelegeră cu comitetul parohial.

Vasile Domșa
protopreb.

Nr. 434/1914

(590) 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea parchiei Bucerdea Vinoasă (cl. III.) se scrie nou concurs cu termen de 30 zile dela această primă publicare.

Venitele cu întregirea prescrisă dela stat sunt conform datelor din coala B.

Cererile de concurs se vor înainta la subserisul oficiu, în terminul susindicate, având concurenții a se prezenta, conform restricțiunilor reglementare, în o Duminică sau Sărbătoare la biserică spre a cânta și predica resp. celebra.

Alba-Iulia, 13 Septembrie 1914.

Of. protopresbiteral rom.-ortodox al tractului Alba-Iulia, în conțelegeră cu comitetul parohial.

Ion Teculescu
protopresbiter.

Nr. 828/1914

(589) 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător dela școală confesională gr.-or. română din Comana inf., se deschide concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Tel. Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: Din cassa bisericei anual 600 cor., cari se plătesc în rate lunare.

Restul s'a cerut dela stat și numai dacă se primește se poate da.

Cuartir în natură.

Pentru grădină în natură.

Pe lângă îndatoririle reglementare alesul va fi dator fără altă remunerare să formeze cu adulții un cor din cel puțin 2 voci cu cari se cânte răspunsurile la sfânta liturghie și la producționi scolare, are să tine strana săngă la utenie și vecernie și a conduce gradina de pomărit și legumărit.

Ceice vor arăta pregătirea muzicală mai finală vor fi preferați.

Dela concurent se cerea să se prezinta înainte de alegere la biserică spre a-și arata deosebitatea în cântări. Cererile se adresează la subsemnatul oficiu protopopesc.

Făgăraș, la 4 Sept. 1914.

Oficiul protopresbiteral al tractului Făgăraș în conțelegeră cu comitetul parohial.

Nicolae Borzea
protoop.

Orfanii Neamului

Roman naționalist

de

N. Radulescu-Niger.

Prețul: 4 cor. + 20 fil. porto.

La Librăria arhidicezană în Sibiu se află de vânzare:

Insemnările unui trecător

de Octavian Goga.

Crămpene din sbuciumările dela noi.

Prețul 3 cor. + porto postal 30 fil.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidicezană:

Contribuții istorice

privitoare la

trecul Românilor de pe pământul crăiesc.

Carte edată la inițiativa și sub îngrijirea d-lor:

Dr. Ilarion Pușcariu, Ioan de Preda, Dr. Lucian Borcea, Dr. Ioan Lupăș, Dr. Ion Mateiu și Dr. Silvin Dragomir.

Prețul 4 cor. + porto 30 fil.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidicezană în Sibiu:

Masa ieftină

Gătirea mâncărilor de dulce și de post.

Rețete de bucate simple și bune

de

Zotti Hodoș.

Prețul cor. 1:20 + 10 fil. porto.

La Librăria arhidicezană, Sibiu, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceiaș și în dos, foile aurite, cu copci, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Aceiaș legătură eu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copci, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Aceiaș legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copci, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copci, cu cutie de păstrat **35 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copci **25 cor.**

ICOANE SFINTE

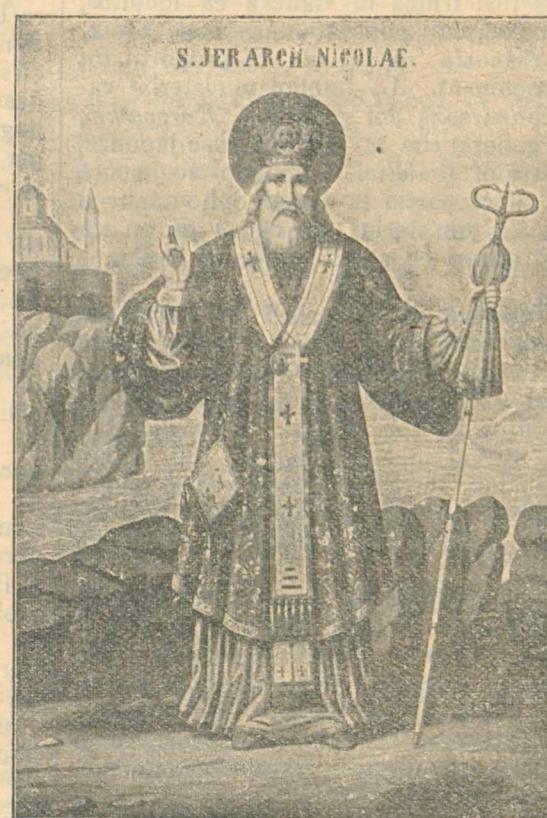
pictură de mână în oleu, pe pânză, în orișicare mărime, pe lângă prețurile cele mai moderate ofere:

Librăria Tipografiei arhidicezane

Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45

I.

- Adormirea Maicei Domnului
- Bunavestire
- Nașterea Domnului Iisus Christos
- Fuga la Egipt
- Iisus în biserică de 12 ani
- La nunta din Cana
- Iisus pe mare
- Invierea lui Lazar
- Schimbarea la față
- Răstignirea lui Iisus Christos
- Punerea în mormânt
- Invierea Domnului
- Înălțarea — Florile
- Tăerea împrejur
- Nașterea Maicei Domnului
- Pogorârea Duhului sfânt
- Nașterea sfântului Ioan Botezătoru
- Grigorie, Vasile și Ioan
- Adormirea sfintei Ane
- Aflarea capului sf. Ioan Botezătoru

II.

- Iisus pe Cruce
- Înălțarea sfintei cruci
- lie prorocul în carull de foc
- Tăierea capului sfântului Ioan
- P. Grigorie teologul
- Sf. Vasile

III.

- Botezul Domnului
- Constantin și Elena
- Sfântul Dumitru călare
- Sfântul George
- Maica Domnului
- Petru și Pavel
- Arhanghelii Mihail și Gavriil
- P. Ioan Gură de aur
- PP. Ioachim și Ana

IV.

- Arhangelul Mihail
- Gavriil
- Apostol ori-care
- Domnul Christos
- Iisus în muntele Mălinilor
- Sfântul Dumitru
- Sfântul George
- Ilie Prorocul
- Ioan în pustie
- Sfântul Nicolae
- Simeon
- Andrei
- Evangelistul Ioan
- Luca
- Marcu
- Mateiu
- Prorocul Zaharia
- Apostolul Iacob
- Filip

	Grupa I.				Grupa II.				Grupa III.				și Icoane din Grupa IV.			
	Mărimea în cm.				Mărimea în cm.				Mărimea în cm.				Mărimea în cm.			
	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	
foarte fine Cor.	39·20	44·80	58·80	81·20	106·40	35—	40·60	51·80	70—	89·60	30·80	37·80	46·20	61·60	78·40	28—
fine . . .	26·60	29·40	46·20	56—	72·50	23·10	27·30	40·60	49—	65·80	20·30	23·80	35—	43·40	60·20	18·20
simple . . .	14—	16·10	18·20	26·50	36·40	12·60	14—	16·10	23·80	32·20	11·20	11·90	14—	21·70	29·40	9·80

Prețurile indicate în șema de sus sunt a se înțelege numai la icoane pictate pe pânză și fără cadre (rame). La dorință se pictează însă și pe lemn, tinichea și aluminiu.

Deasemenea și cu angajamentul pentru **prapori** din orice fel de materii și de orice coloare pe lângă condițiile cele mai favorabile